

Людей, які працювали художниками, можна назвати чарівниками. Їхня праця вершила дива. Бачити творіння людських рук у яскравому кольорі і дарувати його людям – це поклик їх професії. Серед них виділялися різні спеціалізації художнього напрямку. Гостею нашої зустрічі є десинатор Франческа Казимиривна Гіренок.

Наше знайомство

Воно відбулося гарної літньої пори у помешканні Франчески Казимиривни. Мене зустріла досить привітна, говірка і мила жінка. Ми сиділи за столом, розмовляли про роботу на льонокомбінаті, і взагалі, про минуле. Раптом я звела свій погляд на три картини, що висіли над столом. Це були прекрасні роботи Франчески Казимиривни. На одній були зображені квіти-бретики, на другій – глухари у лісі, а на третьій – осінній пейзаж. Надзвичайно гарні роботи. Коли ми більше розговорилися, то Франческа Казимиривна показала ще багато цікавих малюнків. Це знайомство я можу назвати незвичайним.

Життя у кольорі фарб

Колектив художньої майстерні

Демонстрація виробів на художній раді

Серце льонокомбінату – художня майстерня

Усі тканини, які вироблялися на Рівненському льонокомбінаті, були творінням усього колективу. У їх створенні вкладалася праця багатьох людей різних професій. Але прикрашати тканину малюнком і кольором, надавати людині естетичну насолоду і наслідувати моду – було завданням відділу, який називався «художньою майстернею». Колектив складався дружний, приблизно 15 осіб із різними спеціальностями: десинатори, художники, кольористи. Усі вони у тісній співпраці розробляли ідеї сучасності тканини на праці японок

на нагороджена срібною медаллю (1988 р.).

Але найбільше задоволення отримували художники, зустрічаючи на вулицях людей, одягнених у створений ними одяг, а також присвоснія їм звань «Кращий десинатор» та «Кращий художник легкої промисловості

Творчі люди завжди багаті своїм внутрішнім світом. І його слід уміти розпізнати.

— Коли Ви розпочали малювати? — запитую.

— З самого дитинства. Я малювала різні малюнки, але найбільше квіти. Спочатку я копіювала малюнки з листівок, а потім — з натури. Усі ті малюнки я зберегла. У шкільні роки у мене було велике бажання вчитися малювати. Від кого я успадкувала цей дар, не можу сказати. Мої батьки були мало грамотні і мальстромом ніколи не займалися. У сім'ї нас було три дочки. Малювала моя старша сестра Емілія і я. Пригадую, як у повоєнний час не було ні паперу, ні олівців, то я малювала на білих полосах газети. Знайду поламаний старий олівець, візьму його серцевину і малюю. Коли я підросла, то мені подарували набір із 48-ми олівців. Моєму щастю не було меж. Я не уявляла, що мені доведеться займатися чимось іншим, а не малюванням. Після закінчення школи я поступила у Білоруський художній інститут. Після закінчення навчання я і моя однокурсниця Лариса Соколова отримали направлення на Рівненський льонокомбінат.

— Як Вас зустріли на підприємстві?

— Ми прибули туди у 1967 році. На другий же день нас оформили на роботу і поселили у гуртожиток. Побіцяли через рік забезпечити квартирою. Так і сталося. Ми отримали квартири на вулиці Черняка. Уся наша трудова діяльність пройшла на льонокомбінаті аж до виходу на пенсію. У той час у художній майстерні працювали люди різних національностей, але ніяких непорозумінь у нас не було. Усі були заклопотані творчою роботою. У цеху люди були хороші, керівництво теж. Я працювала десинатором. Завдання такого спеціаліста полягало у створенні нових структур усіх видів тканини 1 раз на рік. Згідно плану нам надавалися одномісячні творчі відрядження з метою розширення світогляду, ознайомлення з музеями, де мали зробити замальовки, фотографії. Також відвідували текстильні підприємства. Такі відрядження проводились з метою підвищення кваліфікації і професійної майстерності. У мене було відрядження в Угорщину та Польщу (м. Жирардов). Результатом моєї поїздки стала розробка набивних малюнків костюмно-платтєвої тканини під «джинсову вар'онку». Я була задоволена поїздкою. Відрядження було не тільки цікавим, але й корисним. Такі творчі відрядження мали всі художники.

згідно прогнозів світової моди і під великим контролем художньо-технічних рад УРСР і СРСР. Узгоджені художньо-технічними радами, взірці тканин вводилися у виробництво для масового випуску, виставлялися у виробництво для масового випуску, демонструвалися на вітчизняних і закордонних виставках та ярмарках.

Організував та очолив колектив художньої майстерні у 1966 році К.А. Серна, котрий прибув із міста Бендери. Його змінила на цій посаді Л.А. Пікіна, а потім О.С. Євчук.

Більшість працівників художньої майстерні були випускниками Львівських художніх вузів. Вони прийшли на льонокомбінат молодими спеціалістами і працювали там до виходу на пенсію. Усе своє творче життя, уміння і талант присвятили Рівненському льонокомбінату від початку і до кінця його існування. Це художники: Л.І. Задворна, Л.С. Тимофєєнко, Б.Г. Ляшук, О.В. Копоть, Г.В. Біль, Є.В. Горпиненко, Л.Н. Соколова, Л.А. Равло, десинатори: Ф.К. Гренок, М.К. Володіна, колористи: Г.Н. Медведєва і С.В. Качаловська.

За величного та різноманітного асортименту (скатертинні, простинні, меблеві і шторні полотна та великий асортимент костюмно-платтєвих тканин) були розроблені сотні малюнків і зразків. Кожен виріб вимагав свого індивідуального оформлення, яке залежало від таланту художника, його фантазії, знань, досвіду та любові до своєї професії. Художники не тільки створювали тканини, але й самі шили вироби і демонстрували їх на оглядах художніх рад.

Професійна робота працівників художньої майстерні складалася з великої щоденної праці, пошуку своїх оригінальних рішень, нових композицій. Створенню малюнків на тканині передували десятки ескізів, накидів, замальовок із натури рослин, вивчення народних мотивів і орнаментів.

— Уся наша робота давала відчутний результат. По-перше: від Рівненського льонокомбінату на художніх оглядах чекали чогось нового, цікавого, несподіваного, а по-друге: наші вироби користувалися великим попитом не тільки у нашій країні, але й за її межами — в Югославії, Японії, Німеччині, Америці. Навіть англійська королева спала на наших простирадлах. А цим багато сказано. Багато наших тканин було відзначено золотими медалями на закордонних виставках у Лейпцизі і Пловдиві (1982 р.), — розповідає Франческа Казимирівна.

За високий професіонально-художній рівень виробів десинатор Ф.К. Гренок і художник Л.М. Задворна нагороджені Почесним дипломом Міністерства СРСР (1978 р.), і Почесним дипломом Міністерства УРСР (1987 р.). За участь у виставці ВДНГ СРСР Франческа Казимирів-

ут СРСР».

Справді, серцем льонокомбінату була художня майстерня, роботу якої можна було порівняти з ритмом серця людини. Порушення цього ритму могло привести до великих зрушень у роботі всього підприємства.

Спогади та болі

Часто згадує свої рідне підприємство десинатор Франческа Казимирівна. Спогади є найтеплішими, адже вона там пропрацювала все своє трудове життя. Рівне стало її рідним містом. Тут вона створила сім'ю, народила й виховала сина, це місто стало її другим рідним домом. Зараз тішиться від того, що продовжуваєм її справи стала внучка Вікторія. Вона наразі закінчує навчання у Івано-Франківській художній школі. Край, де вона живе — чарівний, і ніби сам надихає на творчість. А ще гарна спадковість — від бабусі дарунок. Будемо сподіватися, що її ім'я буде у майбутньому відомим на Україні.

А бабуся задовольняється своїми спогадами. Інколи переглядає маленькі взірці тканин, які чудом її вдалося зберегти, як музейні екземпляри Рівненського льонокомбінату.

— Не можу забути тканини з індексом «Н», тобто новинки, і «ОМ» — особливо модні, одиничні екземпляри. На них на рік підвищувалася ціна, і певна ціна відрахувань ішла на преміювання всіх працівників. Тому була засікаленість поновлювати асортимент малюнків. За рік відсоток обновлення становив 90 — 95%. У загальному випускалося 20 млн метрів лляної і напівлляної тканини, до 40-ка артикулів.

Це ніколи не забути, адже Рівненський льонокомбінат був одним із провідних підприємств легкої промисловості. Все змінилося після розпаду Радянського Союзу. Від того, що трапилося з льонокомбінатом, заболіла душа. Виникають тільки питання: як піднятися? як вирватися вперед? І є тільки одна надія — це новий власник — Олег Червонюк. Хочеться, щоб знову почали випускати лляну продукцію. Нехай Бог його благословить на велику відбудову. Дасть йому мудрість, силу, витримку і здоров'я. Як кажуть у народі: «Без Бога — не до порога». Отож, нехай все буде по милості Божій. Рясних йому благословень!, — побажала Франческа Гренок.

Від себе, як пенсіонерки, хочу подякувати Олегу Казимировичу за його працю, що він не забуває нас. Навіть почуте одне слово «льонокомбінат» гріє нам душу. Нехай це тепло передасться йому і розтопить усі крижані перепони на його шляху.

Лариса ГЛОВАЦЬКА